

INTRESSE- POLITISKT PROGRAM FÖR PRO HUDDINGE

Ett tryggt, spännande rikt och värdigt liv för alla äldre i Huddinge kommun

PRO har antagit ett äldrepolitiskt handlingsprogram för ett flertal viktiga intressefrågor. En del av dessa rör förhållanden, som riksdag och regering har ansvar för. Annat gäller sådant, som kommuner och landstingen ska sköta. Därför har PRO i Huddinge antagit ett program, som preciserar våra intressepolitiska krav gentemot Huddinge kommun och Stockholms läns landsting.

Det är viktigt att PRO i Huddinge formulerar tydliga krav gentemot huddingepolitikerna för det kommunala ansvarsområdet. Det gör vi i detta program, som har tagits fram i bred samverkan i vår organisation.

Programmet antogs vid höstmötet 2016 med PRO:s SAM-organisation i Huddinge. Socialtjänstlagen (SoL) samt Hälso- och Sjukvårdslagen (HSL) stöder PRO:s krav på ett rättfärdigt och humant samhälle. Detta framgår av de två grundläggande dokumenten när det gäller kommunernas och landstingens ansvar för äldreomsorg/ äldrevård. I dessa lagar anges det ansvar kommuner och landsting har för att ge äldre människor ett värdigt liv, goda bostäder för olika behov, service och allmän omvårdnad.

Innehåll

Inledning.....	1
Inflytande och påverkan i samhället.....	2
Omsorg och stöd	2
Boende, trygghet och säkerhet i vardagen	5
Trivsel, fritid och social gemenskap.....	7

Inledning

Aldrig har vi varit så många pensionärer, som nu. Det beror på att vi lever längre och att de flesta i de stora barnkullar som föddes på fyrtio-talet, har gått i pension, även om åtskilliga 65+ -sare fortfarande jobbar en del. För många av oss innebär detta att bli pensionär ett fortsatt långt och ganska friskt liv.

Som bekant är nästan allt, som sägs om pensionärer sant. Vi är friska och starka. Vi är slitna, svaga och sjuka. Vi reder oss naturligtvis själva. Vi behöver hjälp. Vi har gott om pengar och tid att njuta av livet och konsumera. Vi har det väldigt knapert och måste avstå från mycket av ekonomiska skäl. Vi har många vänner och vi är väldigt ensamma. Vi är helt enkelt väldigt olika.

Detta intressepolitiska program fokuserar på områden där vi riktar förväntningar och krav till ansvariga politiska partier i Huddinge, både till dem, som nu har majoritet och till dem, som vill ta över styret av Huddinge. Programmet har tagits fram av PRO:s SAM-organisation i Huddinge, det vill säga Huddinges åtta PRO-föreningar, som representerar c:a 25 % av Huddinges pensionärer eller över 3 000 medlemmar.

Det är värdefullt för oss själva att ha satt våra ståndpunkter på pränt, när PRO-representanter i olika sammanhang ska driva våra frågor, och det borde vara värdefullt för den stora allmänheten att också känna till våra krav. De bygger på erfarenheter, som många i yngre åldrar av naturliga skäl saknar.

Huddinge växer och har 2016 c:a 105 000 innevånare, varav c:a 14 000 är 65 år eller äldre, vilket motsvarar ca 14 % av befolkningen, vilket skall jämföras med c:a 18 % i hela landet. Huddinge är alltså fortfarande en ung kommun med avseende på medelåldern. Pensionärerna blir emellertid fler

och fler, vilket för Huddinges del, som i dag ligger lågt, kommer att kräva större åtaganden för kommunen än för genomsnittet i landet.

Utvecklingstakten är hög i kommunen med kraftiga expansionsplaner i Huddinge Centrum, Flemingsberg och Kungens Kurva, samt i och omkring Karolinska sjukhuset i Huddinge och Södertörns högskola.

Avsikten med detta dokument är att dels att uppmärksamma och synliggöra förändringar på lång sikt och att skapa beredskap för ågeranden i tidiga skeden på olika förslag, dels att arbeta med frågor, som är mera akuta men också möjliga att påverka i det kortare perspektivet.

PRO i Huddinge anser att mycket i Huddinge kommun måste utvecklas ytterligare för att göra vardagslivet tryggare och mer spännande för oss seniorer; inte minst för att ge oss personlig valfrihet och trygghet, då vi inte kan klara oss helt själva längre. Miljön måste anpassas till de äldres förutsättningar. Innehållet och kvaliteten på kommunens insatser för äldre måste ständigt utvecklas. Resurserna måste anpassa till behoven. Detta dokument skall vara en levande del i vårt arbete och uppdateras då förutsättningarna ändras.

Inflytande och påverkan i samhället

Den åldersdiskriminering som i dag präglar vårt samhälle, innebär att människor enbart utifrån sin ålder tilldelas en särskild plats och roll i samhället. Det återspeglas inom olika områden, t.ex. att skatterna är högre för pensionärer än för yrkesarbetande vid samma inkomst. Detta är en orimlig diskriminering. Principen om lika skatt vid lika inkomst ska gälla alla, oavsett om man är anställd, rörelseidkare eller pensionär.

Representationen i de olika beslutande församlingarna måste återspegla åldersstrukturen i samhället. Pensionärerna måste ges möjlighet till reellt inflytande via det kommunala pensionärsrådet (HPR). Det är viktigt att ledamöterna får vara med i beslutsprocessen och skall om-fatta all verksamhet inom kommunen, som på något sätt påverkar pensionärernas liv – inte enbart den, som

hanteras av Äldreomsorgs-nämnden. Samverkan ska vara inriktad på sam-råd innan beslut i aktuella frågor tas.

Samverkan med landstinget vad gäller sjukvård, bussar, färdtjänst och hemsjukvård kräver att en aktiv samordningsfunktion inrättas inom Huddinge kommun för att en samplanerad och trygg hemkomst ska garanteras efter sjukhusvistelse.

Våra krav och önskemål

H = Huddinge kommun, L = Landstinget
K = Kort sikt, L = Längre sikt

- Samtliga politiska partier måste ta ett större ansvar för äldre frågorna och nominera på ett sådant sätt att representationen i de olika beslutande instanserna återspeglar åldersstrukturen i samhället. H:K
- Ökat inflytande för pensionärer vad gäller bygglov av till exempel mellanboenden, äldreboenden och andra byggnader, som rör äldre människor, t.ex. stöd vid anpassning av den egna lägenheten/ boendet för att kunna bli kvar i det "gamla" boendet så länge om hälsan tillåter. H:K
- En ökad samverkan ska ske mellan HPR och kommunala förvaltningar så att ledamöterna ges tillfälle att aktivt medverka i projekt- och arbetsgrupper. H:K
- Pensionärsorganisationerna ska ges ökat ekonomiskt kommunalt stöd för sin verksamhet. H:K

Omsorg och stöd

Behoven är stora inom olika delar av äldreomsorgen. Det gäller insatser inom hemtjänsten, äldreboenden och insatser för anhörigstöd.

För många pensionärer spelar vården och omsorgen av äldre en stor roll. Att säkra en väl fungerande äldreomsorg, tillgänglig för alla, är ett av välfärdssamhällets viktigaste uppdrag och en av våra viktigaste frågor.

Ytterst är det kommunen, som är ansvarig för att medborgarna får den vård och den omsorg de har rätt till.

Äldreomsorgen skall baseras på kvalitet och ge omsorg utifrån den enskildes önskan och behov.

Personal

Personalens kompetens är avgörande för omsorgens kvalitet. PRO anser det viktigt att personalen har en god grundutbildning, undersköterska eller motsvarande, och att de dessutom får kontinuerlig fortbildning. Det kan gälla kostens betydelse för hälsan, demenssjukdomar, psykisk ohälsa, språkkunskaper, bemötande med mera.

Personalutbildning och ledarskapsutveckling skall ges för att säkerställa kvalitén. Det är viktigt att äldreomsorgens medarbetare behärskar svenska språket på ett begripligt sätt, men också att kunna ge service på skilda språk.

Biståndshandläggning

Samarbetet mellan biståndshandläggare och vård- och omsorgspersonalen behöver förbättras. Handläggarna bör få en mer vägledande och uppföljande roll medan hemtjänstpersonalen bör få större möjligheter att påverka, inte bara hur och när omsorgsinsatsen skall utföras, utan även vad äldre bör få hjälp med. Man skall inte som biståndshandläggare vara begränsad av en egen budget utan skall enbart tänka på vad pensionärerna behöver.

Kommunen behöver en äldreombudsman

Kommunen förmedlar information till kommuninvånarna genom servicecenter och hemsida. Detta är otillräckligt för de äldre. Behovet av stöd och vägledning är stort. En äldreombudsmans roll är att biträda de äldre i kommunen och rollen bör utvidgas till att även kunna vara rådgivare inför de val, de äldre kan ställas inför inom omsorgen. PRO anser att Äldreombudsmannen ska vara representant för kommunens pensionärer.

Vi i Huddinge PRO föreningar vill vara med i utformningen av förslag som berör oss äldre.

Social gemenskap

För många gamla är ensamhet och brist på sociala kontakter ett stort problem, som kan leda både till psykiska och somatiska störningar. Därför är kommunens insatser i form av ledarservice och träffpunkter viktiga.

Depression och annan psykisk ohälsa drabbar många äldre, men uppmärksammas inte tillräckligt inom vården. Det är dessutom så att många äldre anser att besvären hör till det naturliga åldrandet och kan därför känna skam över att behöva söka hjälp. Detta medför onödigt lidande inte enbart för de drabbade utan även för deras närstående.

Det förekommer också att psykoser och depression förväxlas med demens. Statistik visar att personer över 65 år har den högsta självmordsfrekvensen av alla åldersgrupper.

Utöver de insatser som görs av ideella krafter bl.a. inom PRO föreningarna behöver kommunen också genomföra insatser för social gemenskap.

Mat och måltider

En viktig del i omsorgen är att man bjuds på god och näringsriktig mat från eget tillagningskök på samtliga äldreboenden. Dessa kök ska ha möjlighet till leverans direkt till "hemma-boende" i närområdet. De livsmedel som serveras såväl på äldreboenden som hos dem med eget boende, ska så långt möjligt baseras på närodlat råvaror.

Äldrevårdscentraler

Barnavårdscentraler (BVC) och mödravårdscentraler (MVC) är naturliga inslag i svensk sjukvård. Det är nu hög tid att gå vidare och införa äldrevårdscentraler (ÄVC) i större skala för äldre i Huddinge. I Region Skåne och i Göteborg är flera äldrevårdscentraler redan i drift. Några Vårdcentraler i Huddinge har påbörjat detta.

Äldre har ofta flera sammansatta sjukdomar samtidigt. Då behövs specialkunskaper om äldres sjukdomar, så kallad geriatrisk kompetens, både hos läkare, sjuksköterskor och övrig personal, för ett bra behandling och vård.

Ett system med hälsocentraler riktade till äldre skulle därför ge stora hälsovinster.

Det måste kunna erbjudas en verksamhet anpassad för äldres vårdbehov. Framförallt handlar det om att prioritera det förebyggande hälsoarbetet för att därmed kunna minska vårdbehoven för den enskilda.

Om man upptäcker sjukdomar tidigt finns det större möjligheter att avhjälpa eller lindra till gagn för både patienten och samhället genom minskat vårdbehov.

ÄVC kan ta hand om de patienter som är för friska för att vårdas på sjukhus, men för sjuka för att direkt återvända till sitt eget boende. Det gäller såväl planerade hembesök som vård på mottagningen. Därmed kan man minska antalet onödiga besök på akuten, sjukhusvistelser och återinläggningar.

Ett av de kanske viktigaste syftena med ÄVC är att besöken tillåts ta lite längre tid, vilket både patienter och personal mår bättre av. Detta förbättrar möjligheten för äldre patienter att få en adekvat vård, framförallt de som är multi-sjuka och har komplexa vårdbehov.

Att lägga ned mer tid på patienten kan alltså leda till att färre äldre behöver besöka akuten. Sammantaget kan detta leda till stora vinster för samhället i form av lägre vårdkostnader, men också för den enskilde i form av högre livskvalitet.

Äldrevårdscentraler kombinerade med en förbättrad hemsjukvård för de multisjuka äldre med ett välfungerande vårdteam kring patienten med nära samverkan inom och mellan huvudmannagränserna och med förbättrad kommunikation, där den medicinska informationen finns tillgänglig dygnet runt vilket skulle betyda mycket för den enskildes trygghet.

Äldreteam

Huddinge hade tidigare ett försök med Äldreteam.

Äldreteamet bedrev avancerad hemsjukvård dygnet runt för kategorin de mest sjuka äldre. Syftet var bland annat att öka antalet hembesök av läkare och ge möjlighet att bo kvar i ordinarie boende samt att minska antalet besök på akutmottagningen.

Några av kriterierna för att bli inskriven, förutom ett omfattande och sammansatt behov av vård och omsorg var att ha svårt att ta sig till en husläkarmottagning och återkommande behov av snabb medicinsk bedömning.

Äldreteamet tillhandhöll också hemtjänstinsatser.

Förutom att bidra till att patienterna har en god livskvalitet har Äldreteamet också bidragit till att vårdkonsumtionen har förändrats.

Utvärderingen visade att patienternas besök i öppenvården och antalet vård dagar inom akutsjukvården minskade sedan de skrevs in i Äldreteamet. Minskningen var i snitt 20 slutenvårdsdagar per patient och år och kostnaderna för utskrivningsklara patienter inom akutsjukvården och korttidsboendet minskade och även efterfrågan på äldreboende.

Försöket med Äldreteam blev således mycket lyckat, men Landstinget drog sig ur samarbetet och försöket avbröts 2013. Eftersom resultatet var bra, vore det på sin plats att återinföra Äldreteamet i Huddinge.

I Äldreteamet finns läkare, sjuksköterskor, undersköterskor, sjukgymnast, arbetsterapeut, dietist och biståndshandläggare

Planerade hembesöken med läkare, för att göra medicinsk vårdplanering ger större trygghet och säkerhet för de involverade och bör införas i den dagliga verksamheten.

Hemsjukvården måste prioriteras i vårdcentralens arbete, där tid ges för att mötas, diskutera och planera tillsammans med patient, anhöriga, läkare, sjuksköterska och omvårdnadspersonal.

Läkemedel

En annan och mycket viktig komponent för ett gott åldrande är en genomtänkt plan för läkemedelshantering och läkemedelsgenomgångar. Huddinge ligger klart under riksgenomsnittet då det gäller utskrivning av olämpliga läkemedel i åldersgruppen 80+ men ändå får nästan en fjärdedel olämpliga läkemedel.

Då det gäller antalet personer, som har 10 läkemedel eller flera ligger Huddinge däremot över riksgenomsnittet med nästan 50 % av alla i åldersgruppen 80+.

Läkemedelsgenomgångar bör erbjudas alla äldre på ett enkelt sätt, så att alla skall kunna få information om effekterna av sina läkemedel och även hur dessa samverkar samt få rekommendationer om hur man kan minska mängden.

Oberoende geriatriker bör göra regelbundna genomgångar av de boendes läkemedel på alla äldreboende. Genomgångarna skall inte göras av behandlande läkare. Apoteken ska dessutom erbjuda denna typ av läkemedelsgenomgångar, både personligt och elektroniskt via ett elektroniskt system.

Hemtjänsten

För att göra det enklare att få en rationell och miljövänlig hemtjänst bör kommunen skärpa kraven vid anbudsfrågningar för att begränsa antalet hemtjänstföretag. Det blir därigenom lättare för brukaren att välja leverantör.

Det är viktigt med kontinuitet så brukarna har en chans att känna igen alla. Hemtjänsten ska kunna informera om hjälpmedel som kan underlätta vardagen. I hemtjänstens uppgifter ska ingå att rekommendera åtgärder i hemmet för att undvika fall.

Förenklad flexibel biståndsbedömning

Huddinge kommun har idag en förenklad biståndsbedömning, enligt följande; Den, som är 75 år eller äldre och behöver enklare hjälp i hemmet, kan ansöka om det genom en förenklad biståndsbedömning. Det innebär att man för dessa tjänster får den hjälp man ansöker om utan att en utredning behöver göras.

Detta kan man ansöka om: Städning – 2 timmar och 45 minuter per månad. Tvätt – 2 timmar och 45 minuter per månad. Inköp/ärenden – 2 timmar och 30 minuter per månad. Matdistribution, Fönsterputs, Snöskottning och Trygghetslarm. Alltså totalt 8 timmar per månad.

Tillsammans med den utföraren, som man har valt, kommer man sedan överens om när och hur hjälpen ska utföras. Man betalar en avgift för sina insatser enligt kommunens ordinarie äldreomsorgstaxa.

För att öka inflytandet för brukaren att påverka innehållet i den hjälp de får av hemtjänsten, har vissa kommuner infört så kallade ”flexibla timmar”.

Modellen kännetecknas av att brukaren ges möjlighet att byta en insats mot en annan, beroende på brukarens aktuella behov av stöd, således ges brukaren möjlighet att påverka innehållet i den hjälp som ges. Beslutet uttrycks ofta i en pott med timmar där brukaren själv kan välja vad tiden ska användas till.

Värdegrunden i kommunala verksamheter, som riktas till äldre, ska baseras på valfrihet och kvalitet.

Våra krav och önskemål

H = Huddinge kommun, L = Landstinget

K = Kort sikt, L = Längre sikt

- Äldreomsorgen i Huddinge måste all-tid ha erforderliga resurser. H:KL
- Uppsplittningen av hemtjänsten bör minska, och samverkan mellan olika aktörer bör öka. H:K
- Hemtjänsten måste utformas så att den enskilde brukaren får ett avgörande inflytande över innehållet inom ramen för de beviljade timmarna. H:KL
- Inför förenklad flexibel biståndsbedömning med åtta (8) ”fria” timmar per månad för personer 75+. H:KL
- Personalkontinuiteten måste öka för att skapa trygghet för de äldre. H:KL
- Biståndshandläggarnas sociala roll måste förstärkas. H:K
- Äldrevårdscentraler bör inrättas med geriatriska enheter med såväl somatisk som psykiatrisk kompetens för att kunna behandla hela människan och samtidigt avlasta primärvården. L:KL
- Återinför Äldreteamen. L:KL
- Inför regelbundna läkemedelsgenomgångar på alla äldreboenden av oberoende geriatriska. L:K
- Kraven på såväl grundutbildning som fortbildning av personalen ska öka. H:L
- Kommunala hemtjänstutförare ska ha samma möjligheter, som de privata, att utföra tillvalstjänster mot betalning. H:K
- All personal ska kunna kommunicera med brukaren på ett språk som brukaren förstår. Men också kunna kommunicera med resten av hemtjänstteamet. H:KL
- All personal, som arbetar med äldre, ska få utbildning i äldrepsykiatri för att lära sig känna igen psykisk ohälsa hos äldre och kunna hantera den. H:KL
- Behåll och tillsätt Äldreombudsmanfunktionen. H:KL

Boendet samt trygghet och säkerhet i vardagen

Huddinges befolkning växer, som tidigare nämnts kraftigt, och bostadsbyggandet hänger inte med. God standard i nybyggnationen innebär också höga boendekostnader, som idag

HUDDINGE SAMORGANISATION

utestänger många pensionärer. Nya bostadsområden borde planeras så att de får en ålders- och inkomstmässigt blandad befolkning. Tillgängligheten i det befintliga bostadsbeståndet ska i möjligaste mån förbättras. Generösare regler för bidrag till bostadsanpassning.

Fler bostäder för äldre kommer att öka rörligheten på bostadsmarknaden, men det behöver också skapas ett system, som underlättar byten till bostad med bättre tillgänglighet.

Äldre, ofta i ensamhushåll, har mycket olika behov och önskemål om boendet. Att tillgodose detta, kräver ett brett utbud av olika typer av bostäder och upplåtelseformer med olika boendekostnad. Här har Huddinge kommun en viktig roll om valfriheten också för äldre ska kunna stärkas.

Över 80 procent, av de, som är 80 år och äldre, bor kvar i sin vanliga bostad. Men detta säger inget om hur många, som verkligen skulle vilja bo kvar, om det fanns bra alternativ, anpassade efter äldres behov. För dem, som vill bo kvar, är det viktigt att det inte finns praktiska hinder, som tvingar dem att flytta.

Allternativt boende, Mellanboende

Underlätta för pensionärerna att då tiden är inne för ett alternativt boende, så skall den äldre själv ha möjlighet att välja trygghets-, senior-, mellan- eller äldreboende utifrån egna önskemål, helst i önskad kommun.

Uppför därför, med medverkan från Huddinge kommun, särskilda bostäder/gruppboenden i sådan omfattning och förlagda till områden med god service och infrastruktur och till rimliga kostnader, så att det svarar mot behovet.

Äldreboende

Säkerställ tillgång till äldreboende för dem, som inte längre klara att bo i eget boende, genom en framsynt planering av äldreboenden med kvalitet i såväl boende som service. Tillräcklig kapacitet ska också finnas till korttids/avlastningsboende för dem, som vårdar anhöriga i hemmet, samt för ensamboende då sjukdom tillfälligt sätter ner kraft och ork.

Tillgänglighet

Tillgänglighet i både inre och yttre miljö, såväl i allmänna som enskilda miljöer är viktig. Tillgänglighetsinventering i alla flerfamiljshus (statligt bidrag kan erhållas), och redovisning av hur många äldre, som bor i ej acceptabla lägenheter bör genomföras, liksom införandet av en speciell tillgänglighetsorganisation inom kommunen.

Under en stor del av vintern begränsas många äldres möjligheter att röra sig fritt genom att snöröjningen inte sköts ordentligt, och att halkbekämpningen brister. Detta leder till onödiga fallolyckor men också till att många äldre inte vågar sig ut. En del äldre drar sig för att gå ut, när det är mörkt. Även om överfallsrisken är mindre än många tror, skulle god belysning göra att det känns tryggare. En så enkel sak som att få längre tid på sig att gå över gatan vid signalreglerade övergångsställen skulle öka många pensionärers frihet att röra sig ute.

Trafikmiljön och tillgång till kollektivtrafik är också ett viktigt område, som bör prioriteras, eftersom många äldre av olika skäl, t.ex. begränsad rörelseförmåga, inte kan resa med egen bil.

Det är därför viktigt att säkerställa att det finns lättillgängliga gång- och trafikmiljöer, närbuslinjer/ ”vinkbussar ”och/eller anropsstyrd trafik i alla kommundelar samt att snöröjning av trottoarer prioriteras, liksom busshållplatser i närheten av äldreboenden med rimligt gångavstånd.

Utemiljön i områden med många äldre behöver också granskas, så att det finns bänkar i parker och utmed promenadstråk, ledstänger i trappor även i utemiljö, bättre belysning och kontroll att den befintliga belysningen fungerar.

Trygghet

C:a hälften av alla fallskador inträffar inomhus. De försök med s.k. förlåtande golv, som nu pågår, har lämnat goda resultat vid tester och bör införas på högfrekventerade ytor på samtliga äldreboenden.

Huddinge kommuns trygghetspolicy skall utvecklas så att även äldre med nedsatt förmåga i olika hänseenden kan känna sig trygga.

Våra krav och önskemål

H = Huddinge kommun, L = Landstinget

K = Kort sikt, L = Längre sikt

- Förbättrad tillgänglighet och anpassningar av den egna bostaden ska underlättas. H:KL
- Fler äldreanpassade bostäder s.k. mellanboende, måste byggas i kommunens alla delar med boendekostnader, som det stora flertalet kan klara. H:L
- Ett enkelt system hos HUGO för byte av bostad för dem, som bor i fastigheter utan hiss och som inte längre orkar gå i trappor bör skapas. H:K
- Uppför särskilda bostäder/ gruppboende, Mellanboende, i sådan omfattning och förläggda till områden med god service och infrastruktur och till rimliga kostnader, så att det svarar mot behovet. H:L
- Antalet platser i särskilda boenden ska stå i relation till andelen äldre i kommundelarna. H:KL
- Närmiljön ska vara tillgänglig, trygg och säker, ljus, snygg och ren. Detta innebär i vintertid fungerande snöröjning och halkbekämpning. H:K
- Inventeringar i insatser för trygghetsskapande åtgärder ska prioriteras i kommundelarna. H:L
- Pensionärsrådet ska ges en tydlig roll i den lokala stadsplaneringen med trafik, renhållning och bostadsförsörjning. H:K
- Skapa en tillgänglighetsorganisation i kommunen. H:K
- Inför förlåtande golv på högfrekventerade ytor i samtliga äldreboenden. H:KL
- Platser med frekvent gångtrafik ska ha markerade övergångsställen.

Trivsel, fritid och gemenskap

Att bli pensionär innebär en stor förändring på gott och ont. Den dagliga gemenskapen med arbetskamraterna är borta, och inkomsten krymper. Men å andra sidan växer fritiden och möjligheten till engagemang inom olika områden och aktiviteter på tider som man själv bestämmer. När, hur ofta och med vem är valfrihet i rätt bemärkelse.

Möjlighet finns att ge tid till det, som tidigare fått anstå. Mer tid att tänka på sig själv, fort-

sätta upptäcka, utvecklas och uppleva. Även som pensionär vill man kunna leva, umgås, resa, älska, bo, äta och duscha – på våra egna villkor. PRO arbetar för ökad gemenskap och rättvisa villkor, som skall förändra Huddinge till det bättre.

Men vi måste då också ges möjligheter till att träffas och umgås. Lokaler för gemenskap måste finnas på rimliga villkor och till en låg kostnad. Tillgängligheten måste vara så bra att så många, som möjligt ges tillfälle att delta. Att påverka sina egna villkor förutsätter en ökad lokal demokrati.

Pensionärer intresserar sig inte enbart för de äldres villkor. Vi deltar gärna i utvecklingen av samhället till det bättre även för barn och ungdom.

Våra erfarenheter bör därför tas tillvara på ett bättre sätt. Äldre ska ses som en resurs i utvecklingen av samhället i stort. Dessutom har vi kunskaper om utvecklingen över tid. Detta borde vara av stor betydelse även för de unga. Samspelet med yngre gör att vi äldre känner oss sedda och behövda i skapandet av en bättre framtid för oss alla.

Pensionärsorganisationernas verksamhet

Pensionärsorganisationerna i Huddinge har ett brett utbud av olika aktiviteter såsom studiecirklar, föreläsningar, boule, mattcurling, Qi Gong med mera. Kommunen kan tillhandahålla varierade aktiviteter riktade till seniorer, som finansieras med skattemedel, samt stötta pensionärsorganisationerna i deras aktiviteter med t.ex. stöd till lokaler med låg eller ingen kostnad!

Vi förutsätter att pensionärsorganisationerna även fortsättningsvis har tillgång till bra lokaler och nolltaxa för dessa. Med tanke på PRO:s omfattande och varierande verksamhet behövs ett generellt ekonomiskt stöd av kommunen.

Ett gemensamt seniorernas hus finns i många kommuner, men saknas i Huddinge.

I vissa kommuner ligger ansvaret för lokaler till pensionärsorganisationerna hos Äldreomsorgsnämnden, vilket innebär att man inte på samma sätt som i Huddinge måste konkurrera med den prioriterade barn- och ungdomsverksamheten.

Inte minst på äldreboendena är det viktigt med såväl fysisk som mental stimulans. En grundförutsättning är att det finns speciella personresurser, som får tid och möjligheter att skapa en stimulerande miljö för de boende genom ett varierande utbud av aktiviteter.

Våra krav och önskemål

H = Huddinge kommun, L = Landstinget

K = Kort sikt, L = Längre sikt

- Tillgång till lokaler för gemenskap, friskvård och annan verksamhet med nolltaxa som tidigare. H:KL
- Ändamålsenliga samlingslokaler i var-je kommundel med rimliga kostnader ska tillhandahållas, samtliga i anslutning till goda kommunikationer (Pensionärsorganisationernas mötesverksamhet samlar mellan 60 – 110 personer per förening varje gång). H:L
- Tillgång till hörseltekniska hjälpmedel i offentliga lokaler. H:KL
- Tillgängliga lokaler för rörelsehindrade och synskadade skall finnas. H:K
- Överför ansvaret för lokaler till pensionärsorganisationerna till Äldreomsorgsnämnden. H:KL
- Möjlighet för pensionärer till gemensamma måltider i exempelvis Mellan-boende och Trygghetsboende. H:L
- Ökade föreningsbidrag från kommunen. H:K
- Ökat och förbättrat samarbete med kommunens egna aktiviteter. H:K
- Bättre tillgänglighet till bibliotek och annan kultur. H:KL
- Skapa ett Seniorernas Hus. H:L
- Mera resurser till aktiviteter på äldreboende. H:K